

Ocenjujemo

Gledališče

**Ben Jonson, Stefan Zweig:
Volpone**

Mestno gledališče ljubljansko

Ocena: ★★☆☆☆

Dramski tekst *Volpone* izvira z začetka 17. stoletja, ko ga je napisal Ben Jonson, v začetku 20. stoletja pa ga je priredil Stefan Zweig, čeprav so osrednji motivi stari vsaj toliko kot človeštvo – prevarantstvo, hinavščina, pohlep, prilizovanje, koristoljubje ... Iste teme so v ospredju tudi v najnovejši postavitvi, ki jo je v Mestnem gledališču ljubljanskem režiral Diego De Brea. Uporabljeni sta obe verziji besedila po malem in žal nič dodatno posodobljeni, kar se kaže predvsem v reprezentaciji likov.

Na minimalistični scenografiji, ki jo tudi podpisuje De Brea, spremljamo Volponeja (Primož Pirnat), kako se pretvarja, da umira, da bi lahko prelisičil (beseda volpone v italijanščini pomeni lisjak) svoje bogate »prijatelje«, ki ga bodo podkupili v upanju, da bodo podedovali njegovo zajetno premoženje. Pri tem mu pomaga Mosca (Jaka Lah), njegov pomočnik. Zapleti in liki so enaki kot zmeraj – naivni prilizovalci, podkupljivi sodnik, izkoriščane (nekdanje) prostitutke, oduren bogataš, pretkani sluga so izjemno karikirani, Voltore (Gašper Jarni), Corbaccio (Jožef Ropoša) in Corvino (Jernej Gašperin) v svojem pohlepu in nenadzorovani želji po dedovanju pristanejo na tako poceni trike, da je skoraj težko verjeti, da bi kdorkoli lahko bil tako naiven. Tudi Leone, razdedinjeni in posledično razžaljeni Corbacciev sin (Matej Zemljič), s svojo počasnostjo in primitivnostjo ne vzbujata nikakršne simpatije pri gledalcu. Obratno velja za edini ženski vlogi v uprizoritvi, nekdanji prostitutki Canino (Tanja Dimitrievska) in Colombo (Ana Pavlin, k. g.), ki so ju ti bogati moški bolj ali manj kupili in sedaj z njima ravnaajo kot s svojo lastnino, kakor da sploh nista osebi, nimata svoje volje, glave, kaj šele dostojanstva, absolutno pa imata svojo ceno in ta je iste vrednosti kot Volponejevo premoženje, na

poti do katerega so opravičena vsa sredstva, tudi zvodništvo in prikrivanje posilstva. Igralsko izstopa Jaka Lah, ki ustvari hladen in preračunljiv karakter, ki se nauči vseh trikov prevar in kasneje nadigra še svojega učitelja. Dovolj dobro pozna pohlep bogatašev, da zna z njihovimi občutki manipulirati in jih uporabiti v svojo prid. Njegova superiorna pozicija je nakazana tudi z zvočno podkrepljenostjo njegovega glasu, ki iz zvočnikov odmeva po prostoru. Razen njega v igralski zasedbi ni bilo zaznati nobene presežne kreacije.

Ritem je ves čas enako počasen, brezizrazen in se ne stopnjuje, tudi pri nobenem od zapletov. Večina govora je počasnega in mirnega, nekaj malega energije vnese le Colomba, obupana v želji po moževem odobravanju.

Komični momenti so prav tako nepresenetljivi, uprizoritev stavi (tako kot marsikatera komedija) na kontradiktornost gest in besed, recimo ko rečeš, da 'zdaj pa res greš', in obstaneš. Enako velja za kostumografijo (Leo Kulaš), ki ne prinese nič novega, bogati moški so oblečeni v črne obleke in bele srajce, prostitutke pa v cenena oblačila in čevlje.

V uprizoritvi mrgoli nejasnih režijskih odločitev, kot na primer izbira in umestitev glasbenih vložkov, slišimo lahko Enriqueja Iglesiasa, ki je popolnoma nelogično umeščen, nenavaden pa je tudi konec, ko se Mosca preobuje v natičake s peto in si za uho nadene rožo, potem pa skupaj s preostalo zasedbo priplešejo do konca odra. Mogoče ustvarjalci s tem nakazujejo na neskončnost zgodbe, tudi Mosca bo nekoč postal Volpone in Leone, njegov novi priločnik, ga bo zamenjal na vrhu lestvice. Čeprav se predstava trudi odpirati večno aktualne teme in človeške lastnosti, bi za nastavitev ogledala družbi morala biti bistveno bolj poglobljena in nadgrajena s problemi sodobnega človeka in družbe, tako pa žal vsebinsko ostane na polju nešteto krat videnega in pričakovanega, v ničemer ne izstopi iz povprečja ali estetike trenutnih trendov dramskega gledališča.

NIKA ŠVAB

Utrinek s predstave *Volpone* FOTO PETER GIODANI